

Z obsahu: EU hodnotí směrnici o energetických štítcích | Odcházení energetických šampiónů |
Maďarsko akceleruje své jaderné plány | F-CAT: optimální řešení pro nezbytnou reformu EU ETS

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

po zářijovém vystoupení komisaře pro energetiku G. Oettingera v Evropském parlamentu se Skupina ČEZ rozhodla připojit k iniciativě devíti evropských energetik, aby tak posílila hlas, který upozorňuje Komisi na kritický stav energetického trhu v souvislosti s nastavením evropské energetické politiky. Za současné situace považujeme za ohrožené dosažení všech tří cílů – konkurenceschopnosti, bezpečnosti dodávek i snížení emisí CO₂. Ve společném prohlášení přinášíme návrhy řešení. Společně reprezentujeme 50 % evropské kapacity výroby elektřiny, 213 milionů zákazníků a 630 tisíc zaměstnanců. Jako jediná energetická firma střední a východní Evropy chceme být iniciativní na poli evropské energetiky a přicházet i s novými řešeními. Evropské komisi jsme představili náš vlastní návrh řešení reformy systému EU ETS, tzv. flexibilní cap-and-trade. Ten nemění podstatu existujícího systému, ale přizpůsobuje původně fixní nabídku povolenek pružně fluktuující poptávce určené v převážné míře ekonomickým cyklem. Návrh představujeme jak v Bruselu (např. při konferencích CEPS, EGMONT, Eurelectric aj.), tak ostatním evropským energetikám jako alternativu k již publikovaným konceptům. Ty jsou z našeho pohledu příliš obecné, a co je zásadní, jsou více méně založené implicitně na ceně povolenky. Po ustavení německé vlády očekáváme opětovné započetí debaty o krátkodobém snížení nabídky povolenek a jejich pozdějším vrácení do systému, tzv. backloading. EU ETS bude jedním z témat během konference o změně klimatu ve Varšavě, kde zazní pohled společnosti ČEZ na workshop německého Ministerstva životního prostředí. Zapojili jsme se také do energetického programu Florentské školy regulace. Věříme v intenzivní diskusi o strukturální změně ETS a efektivnímu nastavení designu trhu v souvislosti s vydáním souboru pokynů Komise o veřejné intervenci na vnitřním energetickém trhu, o kapacitních mechanismech a obnovitelných zdrojích, avizovaného Komisí na listopad tohoto roku.

Přeji Vám příjemné čtení a pěkný podzim,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz

Ivo Hlaváč, ředitel Public Affairs |

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu |

Jiří Horák | Lucie Horová | Jan Prášil | Veronika Smolková |

Veronika Vohlídková | Barbora Vondrušková |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou pova-

žovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší

veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je

povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace

a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto

bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost

informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází

z audiovizuální knihovny Evropské komise.

EU hodnotí směrnici
o energetických štítcích

Výbory EP schválily
nařízení o Nástroji na
propojení Evropy

EU HODNOTÍ SMĚRNICI O ENERGETICKÝCH ŠTÍTCÍCH

Evropská komise otevřela veřejnou konzultaci, prostřednictvím které zhodnotí přínos směrnice o energetických štítcích, částečně pak i přínos směrnice o ekodesignu.

Povinné energetické štítkování bylo v EU zavedeno již v roce 1992, příslušná směrnice pak byla v roce 2010 revidována a v současnosti se vztahuje na více než 10 skupin výrobků. Hlavním prvkem štítku je stupnice o 7 třídách, pomocí které se hodnotí energetická účinnost výrobku, ale zároveň štítek obsahuje informace o spotřebě energie a ve většině případů i o dalších parametrech, jako je výkon/kapacita, hlučnost či spotřeba vody. Smyslem energetických štítků je umožnit spotřebitelům před nákupem informovaný výběr na základě přesných, relevantních a srovnatelných informací.

Se směrnicí o ekodesignu přišla EU v roce 2005 a v roce 2009 ji novelizovala. Stanovila tak celoevropské minimální energetické a environmentální normy, aby bylo možné z trhu postupně odstranit výrobky s nejhoršími parametry. Vztahuje se na energetické spotřebiče a další výrobky definované ve 20 skupinách. Probíhající konzultace je součástí povinné-

ho přezkumu, který u první ze jmenovaných směrnic musí proběhnout do konce příštího roku. Stejně jako u jiných předpisů, i zde je Komise povinna přezkoumat efektivitu provádění směrnic a jejich prováděcích předpisů. V rámci procesu tak bude posuzovat účinnost, relevanci, soudržnost, evropskou přidanou hodnotu a distribuční dopad směrnic. Analýza, která v souvislosti s přezkumem proběhne, se zaměří na silné a slabé stránky současného stavu implementace a prozkoumá možné změny a jejich přijatelnost.

Do veřejné konzultace je možné se zapojit do 30. listopadu 2013 na adrese: [E](#)

VÝBORY EP SCHVÁLILY NAŘÍZENÍ O NÁSTROJI NA PROPOJENÍ EVROPY

Začátkem října se konalo společné zasedání Výboru pro dopravu a Výboru pro průmysl a energetiku Evropského parlamentu, na kterém jejich členové schválili dohodu o nařízení o Nástroji na propojení Evropy (Connecting Europe Facility – CEF). Pokud návrh nařízení schválí i plénium, které bude zasedat koncem října, začne platit od 1. ledna příštího roku.

Komise představila konkrétní návrh již v říjnu 2011. Po několikaměsíčních vyjednáváních

s Radou byla neformální dohoda uzavřena na konci letošního června. Rozpočet nástroje by měl být pro období let 2014 až 2020 činit 29 miliard eur. Komise chce využít prostředky z tohoto nástroje na financování důležitých evropských strategických projektů například nové hlavní dopravní sítě TEN-T nebo modernizaci a rozšíření energetické infrastruktury a posílení bezpečnosti dodávek. Pro účely financování energetických projektů je vyhrazena částka 5,12 miliard eur. Rozpočet pro financování telekomunikačního sektoru činí 1 miliard eur.

Více informací na: [E](#)

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

Odcházení energetických šampiónů

Velká Británie má jasno: elektřinu z jádra potřebuje

Maďarsko akceleruje své jaderné plány

Modernizace pravidel pro veřejnou podporu – výhled

Globální investice do vodních elektráren porostou

Nad Evropou visí hrozba výpadků proudu v zimním období

EK chce regulovat těžbu břidlicového plynu

ODCHÁZENÍ ENERGETICKÝCH ŠAMPIÓNŮ

Na kritickou situaci tradičních evropských energetik upozorňuje už i respektovaný ekonomický magazín *The Economist*. V článku, příznačně nazvaném *How to lose half a trillion euros*, s podtitulem *Europe's electricity providers face an existential threat* jsou celkem věrně a srozumitelně zachyceny změny, ke kterým v dlouhá léta stabilním sektoru výroby elektřiny za posledních 5 let došlo. A také jaký vliv mají tyto změny nejen na současnou, ale i budoucí kondici předních evropských energetik. Slovy čísel, na svém vrcholu v roce 2008 dosahovala hodnota 20 největších energetik přibližně 1 bilión euro, nyní je to méně než polovina. Od září 2008 je energetika nejhůře hodnoceným sektorem podle globálního indexu cen akcií od Morgan Stanley. Podobně se vyvíjel i jejich rating.

Mezi základními interními příčinami jsou uvedeny liberalizace a deregulace energetického sektoru, přehnaná výstavba fosilních kapacit v první dekádě nového milénia neodpovídající vývoji poptávky a bezprecedentní podpora rozvoje obnovitelných zdrojů, to vše znásobené finanční krizí. Svým dílem přispěly i dvě události mimo Evropu. Konkrétně havárie jaderné elektrárny v japonské Fukušimě, která vyústila v jaderný odklon např. v Německu, Itálii nebo Švýcarsku. Druhou je pak břidlicová bonanza v Americe, která přesměrovala mezikontinentální toky uhlí s negativním dopadem na jeho cenu. Výsledkem je strukturální změna celého sektoru, kdy původní zdroje základního zatížení tvořené jadernými a uhelnými elektrárnami, ve špičkách doplňované flexibilními paroplynovými zdroji, jsou postupně nahrazovány, díky prioritnímu přístupu k síti, nestálými obnovitelnými zdroji s negativním dopadem na stabilitu

sítě. Z pohledu řazení zdrojů dle marginálních nákladů jde o logický vývoj, neboť obnovitelné zdroje mají nejnižší, tj. nulové mezní náklady. Problém spočívá v jejich nestálosti v kombinaci s fluktuující poptávkou, kdy odstavení flexibilních špičkových paroplynových zdrojů nemusí stačit k potřebnému snížení dodávky a je nutné odstavovat i méně flexibilní uhelné zdroje. A to se přesně stalo jednu slunečnou, mírně větrnou, červnovou neděli v Německu. Mezi 2. a 3. hodinou odpoledne větrné a sluneční zdroje vyráběly cca 28,9 GW, tedy více než polovinu produkce. Ve špičce pak proudilo do přenosové soustavy více než 51 GW, přičemž bezpečnost soustavy byla garantována do výše 45 GW. Proto muselo dojít ke snížení výroby a velkoobchodní cena se tak dostala na 100 euro, ovšem se záporným znaménkem. Podobné případy významně ovlivňují ziskovost tradičních zdrojů využívajících cenových spiků. Podle

společnosti *Fraunhofer Institute for Solar Energy Systems* převyšovala v roce 2008 v Německu cena silové elektřiny ve špičce cenu základního zatížení o 14 euro/MWh. V prvním pololetí roku 2013 byl rozdíl pouhý 3 eura. Za posledních 5 let tedy nejen že průměrná cena silové elektřiny klesla o více než polovinu (80 euro vs. 38 euro), ale došlo i k poklesu premie ve špičce o téměř 80 %. Snížení cen elektřiny bylo hlavním cílem liberalizace. Měli bychom být tedy s tímto vývojem spokojeni? Podle autora článku ne, a to z několika důvodů. Jednak pokles ceny silové elektřiny neznamena automaticky snížení cen pro konečné spotřebitele. V současné době je tomu právě naopak, neboť koncovou cenu výrazně ovlivňuje příplatek na obnovitelné zdroje. A s jejich další penetrací, díky rychle klesajícím pořizovacím nákladům (např. solární panely se dostaly na jednu třetinu své ceny v porovnání s rokem 2006) a tím klesající

Odcházení energetických šampiónů

Velká Británie má jasno: elektřinu z jádra potřebuje

Maďarsko akceleruje své jaderné plány

Modernizace pravidel pro veřejnou podporu – výhled

Globální investice do vodních elektráren porostou

Nad Evropou visí hrozba výpadků proudu v zimním období

EK chce regulovat těžbu břidlicového plynu

závislosti na schématech podpory, bude tento problém dále eskalovat. Dalším problémem je propad tržní kapitalizace energetik, který vede, vedle poklesu zájmu ze strany institucionálních investorů a výrazné redukci personálních nákladů, i k reálnému poklesu schopnosti energetik realizovat nutné investice. Za předpokladu, že v budoucím evropském energetickém systému budou mít tradiční energetiky dvě základní úlohy tj. fungovat jako dodavatel poslední instance a současně představovat klíčového investora do energetické soustavy, není z jejich současné kondice zřejmé, zda budou schopny uvedené klíčové role plnit.

Více informací a zajímavá diskuze: [↗](#)

VELKÁ BRITÁNIE MÁ JASNO: ELEKTŘINU Z JÁDRA POTŘEBUJE

Británie potřebuje nové jaderné elektrárny, pokud chce i nadále svítit a plnit emisní cíle, shrnuje dohodu o výstavbě nové jaderné kapacity ministr pro energetiku a klima Ed Davey. 21. října schválila vláda dohodu se Skupinou EDF o stavbě dvou reaktorů na lokalitě Hinkley Point C a odsouhlasila garance výkupní ceny za nízkoemisní elektřinu, bez kterých by nové investice v současné situaci na trhu nebyly uskutečnitelné.

Během 15 let čeká Británii odstavení dosluhujících elektráren a hrozí nedostatek výrobních kapacit. Po dlouhých diskusích, jak na vlastní politické scéně, tak s Evropskou komisí, zahájí francouzsko-čínské konsorcium stavbu, která by měla přinést 25 tisíc pracovních míst a 57% podíl na zakázce pro britské firmy. Premiér David Cameron vnímá stavbu jako součást dlouhodobého plánu pro britské hospodářství, pro energetickou bezpečnost a pracovní místa. První reaktor na lokalitě Hinkley Point byl spuštěn v roce 1965 a odstaven v roce 2000. Hinkley Point B vyrábí elektřinu od roku 1976 a bude nahrazen novými reaktory. Se spuštěním provozu se počítá v roce 2023. Dva tlakovodní reaktory s celkovou výrobní kapacitou 3 260 MW zabezpečí 7 % britské spotřeby a obslouží 6 mil. domácností.

Představou vládní koalice je pokračovat ve výstavbě jaderných kapacit až do výše instalovaného výkonu 16 000 MW. Udělená garance znamená určení nákladové ceny na úrovni 92,50 liber za MWh na dobu 35 let pro jaderné zdroje formou tzv. rozdílové smlouvy (contract for difference). Ta má zaručit návratnost investice na úrovni 10 % a jistotu dodávek elektřiny pro spotřebitele. Vláda počítá s jejím snížením v případě výstavby dalších reaktorů, např. Sizewell C.

Vláda zároveň počítá s cenou 100 liber za pevninskou, 155 liber za přímořskou větrnou elektřinu, 105 liber za elektřinu z biomasy a 125 liber za MWh z velkých solárních elektráren. Podíl jaderné energie v britském

Odcházení energetických šampiónů

Velká Británie má jasno: elektřinu z jádra potřebuje

Maďarsko akceleruje své jaderné plány

Modernizace pravidel pro veřejnou podporu – výhled

Globální investice do vodních elektráren porostou

Nad Evropou visí hrozba výpadků proudu v zimním období

EK chce regulovat těžbu břidlicového plynu

energetickém mixu podle vlády sníží účty za elektřinu o 75 liber za rok v roce 2030 a sníží emise CO₂ o 9 milionů tun za rok. Vláda požaduje, aby provozovatel byl zcela odpovědný za náklady spojené s odstavením a správou vyhořelého paliva a jaderného odpadu. Náklady na výstavbu Hinkley Point C se odhadují na 16 miliard eur. Dohoda není právně závazná a je závislá na pozitivním rozhodnutí Evropské komise v oblasti státní podpory.

Více informací na: [↗](#)

MAĎARSKO AKCELERUJE SVÉ JADERNÉ PLÁNY

Maďarský premiér Viktor Orbán přiblížil dne 18. října na maďarsko-indickém obchodním fóru ambice své vlády zvýšit do roku 2023 výrobu z jaderných zdrojů o 50–75 %, aby podíl jádra v energetickém mixu Maďarska byl až 70 %.

Premiér uvedl, že pokud povede jeho koalice Fidesz-KDNP vládu i po volbách příští rok, bude usilovat o rozšíření jaderné elektrárny Paks o dva reaktory, tj. 2 000–3 000 MW. Maďarsko by pak, podle jeho slov, mohlo mít nejlevnější elektřinu v EU. V lokalitě Paks jsou nyní v provozu čtyři reaktory o celkovém výkonu 2 000 MW, které pokrývají 40 % spotřeby elek-

třiny země. 18. října podepsal maďarský ministr zahraničí v Soulu se svým jihokorejským protějškem Yun Byung-se dohodu o spolupráci v jaderné energetice. Dohoda byla uzavřena na 40 let a představuje rámec pro spolupráci ve výzkumu a vývoji a dále pro projektování, stavbu a provoz jaderných reaktorů pro mírové účely. I maďarské předsednictví Visegrádské čtyřky akceleruje spolupráci v jaderné energetice. Premiér Orbán usiluje o zakotvení jaderné energetiky i v budoucích Pokynech pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky. Je přesvědčen, že jaderná energetika je zde diskriminována a hledá mezi zeměmi střední Evropy podporu pro tuto iniciativu.

Více informací na: [↗](#) nebo také: [↗](#)

MODERNIZACE PRAVIDEL PRO VEŘEJNOU PODPORU – VÝHLED

Na úrovni Evropské Komise v současnosti probíhá proces transformace pravidel pro poskytování veřejné podpory. Komise jej zahájila již v roce 2012 vydáním sdělení o modernizaci státní podpory v EU (COM/2012/0209).

Ačkoli podle původního harmonogramu měl být celý proces uzavřen do konce roku 2013 zveřejněním konečných znění nových předpisů v Úředním věstníku, podle současného stavu konzultací je zřejmé, že tento cíl nebude splněn. V současnosti již došlo ke zveřejnění konečných verzí „Pokynů k regionální podpoře pro období 2014–2020“ (2013/C 209/01), „Zmocňovacího nařízení 733/2013“ a „Procesního nařízení 734/2013“. Do konce roku je ještě očekáváno zveřejnění konečné verze „Nařízení o podpořách malého rozsahu“, kde již proběhla dvě kola veřejné konzultace. Pro toto nařízení však bude platit přechodné období šesti měsíců, které mohou členské státy využít k přizpůsobení se novým požadavkům vyplývajícím z úpravy. Další dokumenty upravující poskytování veřejných podpor, kde konzultace probíhají, nebo dokonce dosud nebyly zahájeny – mezi nimi i ty pro energetiku klíčové – budou přijaty až v roce

Odcházení energetických šampiónů

Velká Británie má jasno: elektřinu z jádra potřebuje

Maďarsko akceleruje své jaderné plány

Modernizace pravidel pro veřejnou podporu – výhled

Globální investice do vodních elektráren porostou

Nad Evropou visí hrozba výpadků proudu v zimním období

EK chce regulovat těžbu břidlicového plynu

2014. Podle současného výhledu nejpозději do konce června. Jedná se zejména o „Pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí a energetiky (EEAG)“ a „Obecné nařízení o blokových výjimkách (GBER)“, zahrnující např. opatření na podporu OZE, KVET, CZT.

Více informací naleznete na: [↗](#)

GLOBÁLNÍ INVESTICE DO VODNÍCH ELEKTRÁREN POROSTOU

Nová zpráva společnosti GlobalData předpokládá v následujících sedmi letech růst investic do vodních zdrojů. Největší nárůst se očekává v asijském regionu a Tichomoří.

Aktuální instalovaný výkon je na úrovni 1 056 GW, v roce 2020 by měl dosáhnout přibližně 1 400 GW, což představuje roční nárůst ve výši 3,5 %. Celkové investice v daném období jsou odhadovány na 75 miliard dolarů. Dominantní postavení má Čína, která by měla v roce 2020 disponovat výkonem 147,3 GW, Indie by se měla dostat na hodnotu 23,2 GW. Zpráva zároveň předpovídá růst i v Severní Americe a v Evropě. Vodní elektrárny jsou i nadále populární formou čisté energie a investoři je považují za méně riskantní než jiné obnovitelné zdroje.

Více informací na: [↗](#)

NAD EVROPOU VISÍ HROZBA VÝPADKŮ PROUDU V ZIMNÍM OBDOBÍ

Nová studie společnosti Cap Gemini varuje před ohrožením energetické bezpečnosti. Konstatuje, že evropský trh může být letos v zimě opět ohrožen výpadky proudu z důvodu nedostatku výrobních kapacit.

Autoři studie se shodují, že rozvoj obnovitelných zdrojů energie, který je v souladu s politikou ochrany klimatu, zvyšuje tlak na konkurenceschopnost plynových elektráren. Tento závěr se zakládá na principu závěrné elektrárny. Tento princip „merit-order“ znamená, že elektřina s nejnižšími výrobními náklady má

přednost na trhu. Ziskovost plynových elektráren v Evropě klesá, na rozdíl od obnovitelných zdrojů mají vysoké variabilní náklady. Svou roli hraje i rozvoj břidlicového plynu ve Spojených státech, jehož vedlejším efektem je import levného černého uhlí do Evropy. V důsledku toho se očekává, že do roku 2016 by mohlo být uzavřeno 60 % plynových elektráren.

Více informací naleznete zde: [↗](#)

EK CHCE REGULOVAT TĚŽBU BŘIDLICOVÉHO PLYNU

Společnosti, které v Evropské unii těží břidlicový plyn, by měly monitorovat a vykazovat objem emisí metanu v souvislosti s těžbou.

Objem emisí metanu v průběhu vrtných prací může být nižší, než bylo odhadováno. Metan patří mezi skleníkové plyny a vědci upozorňují na jeho vliv na změnu klimatu. Otázka regulace těžby břidlicového plynu a emisí metanu bude tématem konce roku, kdy Brusel plánuje zveřejnit své návrhy. Je otevřena možnost samostatného instrumentu ve formě nové směrnice, pozměňovacího návrhu k existující legislativě nebo pokyny ve formě dobrovolných povinností pro těžební společnosti.

Více informací na: [↗](#)

Úspěch a výzva

Komise zveřejnila seznam projektů v oblasti infrastruktury

Komise schválila státní pomoc pro výstavbu plynovodu v Polsku

Dohoda o snížení emisí z letecké dopravy byla dosažena

ÚSPĚCH A VÝZVA

Skupina ČEZ se jako první ze zemí střední a východní Evropy stala členem iniciativy největších energetických společností v rámci EU, která upozorňuje Komisi na kritický stav energetického trhu v EU. Iniciativa vznikla letos v květnu, aby reagovala na jarní summit EU, který se situací v energetice zabýval.

Úspěch a výzva

Komise zveřejnila seznam projektů v oblasti infrastruktury

Komise schválila státní pomoc pro výstavbu plynovodu v Polsku

Dohoda o snížení emisí z letecké dopravy byla dosažena

Původně iniciativa zahrnovala 8 společností, konkrétně: ENEL, Iberdrola, GasTerra, GDF SUEZ, ENI, RWE, E.ON a Gas Natural Fenosa. Jedná se tedy o největší evropské výrobce energie s přesahem na globální trh. Přesto v rámci diskuse, která má přinést vhodná řešení, začala iniciativa narážet na určitou bariéru. Při veřejné výměně názorů na půdě Evropského parlamentu v září komisař pro energetiku G. Oettinger prohlásil, že je připraven názory skupiny zohlednit, ale jeho úkolem je předložit strategii, která bude pokrývat celou EU, nejen pouze její část. Skupina ČEZ přistoupením k iniciativě a zvýšila její šance na prosazení zájmů, které jsou v této chvíli pro evropské energetiky společné. Klasická „win-win“ situace s sebou přináší příležitost podílet se na formování společných pozic a na intenzivních rozhovorech s Komisí. Rozhodující bude zejména následující půlrok, protože na jaře 2014 se v Bruselu znovu sejdou šéfové vlád a států EU na dalším summitu o energetice, s cílem revidovat politiku Unie v daném sektoru.

KOMISE ZVEŘEJNILA SEZNAM PROJEKTŮ V OBLASTI INFRASTRUKTURY

V půlce října přijala Komise seznam přibližně 250 projektů souvisejících s energetickou infrastrukturou.

Na období 2014–2020 byl přidělen rozpočet ve výši 5,85 miliardy eur. Více než polovina projektů se týká oblasti přenosu a skladování elektřiny, přibližně 100 projektů souvisí s oblastí přepravy a skladování plynu a několik projektů se týká oblasti inteligentních sítí a přepravy a skladování ropy. Česká republika má schváleno celkem 5 projektů, přičemž 4 se týkají infrastruktury a 1 souvisí s přepravou ropy. **Více informací naleznete zde:** [↗](#)

KOMISE SCHVÁLILA STÁTNÍ POMOC PRO VÝSTAVBU PLYNOVODU V POLSKU

Evropská komise nemá námitky proti státní pomoci ve výši přibližně 465 milionů eur, kterou poskytlo Polsko státem vlastněné společnosti GAZ-SYSTEM, která je provozovatelem plynové přepravní soustavy.

V březnu 2013 Polsko notifikovalo své plány podpořit rozvoj plynové přepravní soustavy. Společnost GAZ-SYSTEM plánuje postavit novou síť plynovodů, která se stane součástí Severojižního koridoru. Koridor má umožnit přístup k dodávkám plynu ze Severní Evropy a lépe integrovat polský trh s plynem s trhy Německa, České republiky a Slovenska.

Plánované plynovody budou disponovat vyšší přepravní kapacitou, čímž bude umožněn přístup více dodavatelům, což je v souladu s principem „přístupu třetích stran“, který definuje 3. liberalizační balíček.

Více informací na: [↗](#)

DOHODA O SNÍŽENÍ EMISÍ Z LETECKÉ DOPRAVY BYLA DOSAŽENA

Evropská komise informovala o dohodě, kterou dosáhla s Mezinárodní organizací pro civilní letectví (ICAO), a která se týká dohody o globálním přístupu pro řešení snížení emisí z letecké dopravy.

Do roku 2016 by měla organizace vybudovat globální mechanismus založený na tržních principech, který bude doplněn dalšími opatřeními zaměřených na snížení emisí. Díky této dohodě se stane letecký průmysl prvním mezinárodním sektorem dopravy, kde bude uplatňován globální tržní mechanismus pro snižování emisí. V současné době letecká doprava produkuje 3 % celosvětových emisí CO₂, nicméně ICAO odhaduje, že by se produkce emisí v tomto dopravním sektoru měla do roku 2050 několikanásobně zvýšit.

Více informací na: [↗](#)

Referenční hodnoty
budou podléhat regulaci
na evropské úrovni

REFERENČNÍ HODNOTY BUDOU PODLÉHAT REGULACI NA EVROPSKÉ ÚROVNI

Na základě skandálu s manipulací referenčních hodnot úrokových sazeb se Evropská komise rozhodla posílit regulaci v této oblasti.

Dne 18. září schválilo kolegium komisařů návrh nařízení, jehož cílem je regulovat a kontrolovat tvorbu referenčních hodnot (tzv. benchmarků). Dopad nařízení je velice široký a zahrnuje jak referenční hodnoty využívané finančním sektorem, tak i například referenční hodnoty často používané v energetickém sektoru.

Podrobnější ustanovení pro referenční hodnoty týkající se komodit a úrokových sazeb obsahují přílohy daného nařízení. Nově navrhovaná pravidla doplňují návrh Komise schválený Evropským parlamentem a Radou v červnu 2013, podle nichž bude manipulace s referenčními hodnotami trestným činem zneužívání trhu s přísnými správními pokutami (známé pod zkratkou MAR – market abuse regulation).

Více informací na: [📄](#) nebo také na: [📄](#)

**F-CAT: optimální řešení
pro nezbytnou reformu
EU ETS**

F-CAT: OPTIMÁLNÍ ŘEŠENÍ PRO NEZBYTNOU REFORMU EU ETS

Po 8 letech své existence a prvním rokem v „ostré“ fázi balancuje celoevropský systém obchodování s emisemi (EU ETS) na okraji existenční propasti. Dle některých expertů se jedná o důsledek finanční a následné hospodářské krize. Podle jiných se jedná o logický důsledek špatného nastavení systému hned od počátku, v kombinaci s kontradikčně působícím cílem v oblasti podpory obnovitelných zdrojů energie. Existují dokonce i názory, jež vyzývají ke zrušení systému s tím, že není schopen plnit jednu ze základních rolí, tj. stimulační páky pro nízkouhlíkové investice. Kdo má tedy v této debatě nejbližší k pravdě?

Nejprve si shrňme základní fakta. V roce 2005 zavedla Evropská unie systém EU ETS jako svůj hlavní nástroj pro snižování emisí oxidu uhličitého nákladově efektivním způsobem. Systém v současnosti pokrývá asi 11 000 utilit a funguje na principu cap-and-trade. To znamená, že je stanoven v podobě počtu povolenek absolutní strop emisí, které mohou jednotlivé utility vypustit. Právě díky tomuto stropu jsou pak podniky postaveny před rozhodnutím, zda přijmout opatření ke snížení vlastních emisí

a ušetřené povolenky pak prodat, nebo zda pokračovat ve své činnosti jako obvykle a chybějící povolenky nakoupit. Tím je vytvořen trh, který generuje nejnižší dostupnou cenu za znečištění, tj. nejnižší cenu povolenek. Ovšem toto funguje pouze v případě, že existuje ekonomická vzácnost povolenek, tj. když je povolenek méně, než je reálná potřeba. Z pohledu teorie je tedy tržní systém skutečně nákladově nejefektivnější volbou. To samé může platit i v praxi, jak ukázala likvidita i dynamiku trhu s uhlíkem v minulých letech. Avšak v loňském roce v souvislosti s přípravami na třetí obchodovací období EU ETS, se začaly ozývat hlasy, které varovaly před možným kolapsem systému. Ten je způsoben nadbytkem povolenek z předchozího období a také, pravděpodobně v důsledku krize a hospodářského útlumu, nadhodnocenou alokací pro toto období. Pesimistická očekávání potvrdila i Evropská komise, která ve své *Zprávě o stavu uhlíkového trhu z roku 2012* uvedla, že „existuje reálné riziko vážného narušení řádného fungování trhu s uhlíkem“. Současně však zopakovala, že „systém obchodování s emisemi bude rozhodujícím faktorem podpory investic do široké škály nízkouhlíkových technologií“. Jinými slovy připustila, že pouhé snižování emisí podle trajektorie nastavené k dosažení redukčního cíle v roce 2020 není jedinou úlohou systému

EU ETS. Stejně důležitá je jeho role iniciátora investičního rozhodování. Skupina ČEZ jako největší výrobce elektřiny ve střední a východní Evropě od samého počátku podporovala tržní mechanismus pro redukci emisí, když do nízkouhlíkových opatření investovala více než 100 miliard Kč. Proto je více než přirozené, že se společnost aktivně účastní současných diskuzí o akutní potřebě zásahu do systému a též o nutnosti jeho strukturální změny. Skupina ČEZ proto odpověděla na všechny vyhlášené konzultace, kde jasně deklarovala další podporu systému. A nejen to. V otázce strukturální změny přišla Skupina mezi prvními s vlastním a konkrétním návrhem potřebné revize systému. Pro návrh se vžil pracovní název F-CAT, tj. flexibilní cap-and-trade. Cap-and-trade proto, že návrh vůbec nemění podstatu existujícího systému EU ETS, což by měla být základní podmínka akceptovatelnosti. Flexibilní proto, že automaticky přizpůsobuje původně fixní nabídku povolenek pružně fluktuující poptávce, určené v převážné míře ekonomickým cyklem. V praxi by na trh bylo uvolněno množství povolenek složené z ex-ante stanovené uhlíkové intenzity výroby elektřiny (tedy de facto mírou potřebné a dohodnuté dekarbonizace tohoto odvětví) násobené aktuální výrobou plus předem stanovenou

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

uhlíkovou intenzitou průmyslové výroby násobenou aktuální výrobou. Současně by byla vytvořena rezerva, kde by se v době hospodářského útlumu hromadily nealokované povolenky, tj. rozdíl mezi alokací stanovenou přijatým stropem a potřebou povolenek vypočtenou výše uvedeným způsobem. Tato rezerva by pak byla k dispozici v případě ekonomického růstu, kdy se naopak přepokládá existence deficitních povolenek, tj. rozdílu mezi daným stropem a skutečnou potřebou. Tím by bylo dosaženo skutečně stabilního a lehce predikovatelného vývoje uhlíkového trhu, a tím i vhodného prostředí pro investory. Nezanedbatelnou výhodou navrhované systémové změny je její neutralita nebo i compliance s dalšími nástroji pro podporu nízkouhlíkové transformace, jako je rozvoj obnovitelných zdrojů a energetická náročnost.

Více informací na: [📄](#)

13. LISTOPADU bude ČEZ zastoupen na workshopu v rámci konference o změně klimatu ve Varšavě. Více na: [📄](#)

13.–14. LISTOPADU proběhne v Helsinkách pátý ročník Baltského energetického summitu (BES). Hlavním mottem setkání je „budování udržitelného energetického trhu“ a vystoupí na něm celá řada mluvčích nejen z Pobaltí. Více na: [📄](#)

19. LISTOPADU se v Londýně bude konat šestý ročník akce nazvané Nuclear New Build Forum. Akce, které se zúčastní například zástupci energetických firem jako je EDF či Areva, je zaměřena na zásadní otázku dalšího vývoje jaderné energetiky ve Velké Británii. Více na: [📄](#)

19.–21. LISTOPADU se v Paříži uskuteční pravidelné zasedání ministrů z členských zemí Mezinárodní energetické agentury (IEA). Tato setkání se konají pravidelně jednou za dva roky. Generální ředitel ČEZ se zúčastní v rámci IEA Energy Business Council (EBC). Podrobnosti na: [📄](#)

19.–21. LISTOPADU proběhne ve Frankfurtu největší světový veletrh příbřežní větrné energetiky s názvem Offshore 2013. Součástí výstavy je rovněž tematická konference. Podrobnosti na: [📄](#)

20.–21. LISTOPADU hostí německý Freiburg pátý ročník akce s názvem MWTworkshop2013. Své poznatky a zkušenosti budou návštěvníkům předávat zástupci mnoha firem, specializujících se na výrobu a provoz solárních panelů. Podrobnosti na: [📄](#)

30. LISTOPADU vyprší možnost účastnit se konzultace na téma Hodnocení směrnice o energetických štítcích a některých aspektů směrnice o ekodesignu. Možnost zasílat své názory na různé aspekty těchto směrnic byla zahájena dne 31. srpna a zapojit se do ní mohou všechny zainteresované subjekty a angažovaní občané EU. Více zde: [📄](#)

Databáze EMOS
a analytické centrum
market Observatory
for Energy

DATABÁZE EMOS A ANALYTICKÉ CENTRUM MARKET OBSERVATORY FOR ENERGY

Orgány EU se snaží pro formulaci politických cílů a způsobů jejich prosazování využívat mimo jiné co nejpřesnějších a nejkomplexnějších statistik a na datech z nich postavených analýz. U tak dynamického sektoru, jakým je energetika, platí tato potřeba dvojnásob a proto Evropská komise, respektive Generální ředitelství pro energetiku (DG ENER), vytvořila databázi EMOS, spravovanou analytickým centrem s názvem Market Observatory for Energy. Tento pro práci Komise velmi důležitý nástroj si v aktuálním vydání bulletinu stručně představíme.

Co je EMOS a Market Observatory for Energy?

Energy Markets Observations System (EMOS) je databáze, která napomáhá Evropské komisi monitorovat a analyzovat energetické trhy a identifikovat případné hrozby správnému fungování energetického systému.

Data jsou získávána jak z institucionální, tak z komerční sféry a zahrnují všechny relevantní energetické statistiky nejen ze zemí EU, ale rovněž z ostatních evropských států a v některých případech také ze zemí mimo Evropu.

Výstupy z databáze analyzuje a dále zpracovává centrum s názvem Market Observatory for Energy, které databázi spravuje a při

tvorbě analýz úzce spolupracuje s akademiky, zástupci energetických společností a ostatními zainteresovanými subjekty.

Jaká je historie vzniku EMOS a Observatory?

První návrh na zřízení specifického systému pro monitorování trhu pochází již z roku 2002, kdy jej Evropská komise zahrnula do balíčku čtyř směrnic zaměřených na zajištění bezpečnosti dodávek ropy a zemního plynu do EU, ovšem tato část byla nakonec zamítnuta. Po vyjednávání s Evropskou komisí se nakonec Evropský parlament rozhodl možností zřízení analytického centra přece jenom zabývat a v roce 2004 byla vyčleněna první částka

(1,5 MEUR) v rozpočtu EU v rámci přípravné fáze pro jeho vznik. Dne 10. ledna 2007 Evropská komise předložila Sdělení nazvané *Energetická politika pro Evropu*, v níž navrhla zřízení tzv. Energetické observatoře, jejímž hlavním úkolem bude přispívat k efektivní energetické politice EU a větší transparentnosti energetických trhů, k čemuž bude využívat právě systému EMOS. Tento návrh byl posvěcen jarním zasedáním Evropské rady. Plně funkční se stal EMOS v polovině roku 2008.

Jak EMOS pracuje a k čemu konkrétně slouží?

EMOS pomocí nejmodernějších IT systémů a specializovaných softwarů sbírá nejružnější

Databáze EMOS
a analytické centrum
market Observatory
for Energy

statistiky týkající se energetiky. Data získává z relevantních zdrojů jako je Eurostat, OECD nebo IEA. Funkčnost a komplexnost systému umožňuje analytikům z Observatory pracovat s jednotlivými daty variabilně a převádět je mezi jednotlivými databázemi, což slouží k jednodušší tvorbě analýz a předpovědí energetického vývoje. Observatory nemonitoruje energetické trhy z důvodů regulačních, ale napomáhá Komisi předvídat problémy a předkládat možná řešení.

Jaké konkrétní výstupy EMOS a Observatory přináší?

Observatory zpracovává jak pravidelné, tak ad hoc specifické analýzy. Periodicita pravidelných zpráv je rozličná, od týdenních přehledů ropného průmyslu, přes čtvrtletní analýzy trhu s elektrickou energií až po výroční komplexní přehled energetiky. Velmi zajímavým výstupem je rovněž výhled do budoucnosti evropské energetiky v horizontu roku 2030, který Observatory připravuje

každé dva roky. Díky skutečnosti, že jsou na internetových stránkách DG ENER všechny tyto předpovědi dostupné, je možné sledovat jak se předpokládaný vývoj energetické situace, jak jej vidí analytici z Observatory, upravuje a mění. Obecně vzato je publikační činnost tohoto centra velmi bohatá a ucelenost a variabilita zpracování zpráv poskytuje nejen Evropské komisi, pro jejíž činnost je primárně určena, prakticky dokonalý přehled o výkonu (nejen) evropské energetiky. **Více informací na:** [↗](#)